

Kleine monumenten (21)

Koningin Wilhelminaflat in 1952 de eerste hoogbouw in Enschede

Leo Nijkamp

Ansicht uit 1952 coll. G.T.Hartong

Vroeger beheersten grote fabrieken het stadsbeeld van Enschede. Nu zijn het de hoge woonflats. Het Koningin Wilhelminaflat aan de Stadsmatenstraat met uitzicht op het Volkspark, gereed gekomen in 1952, was het eerste. In die zin is het als een monument te beschouwen. Het markeert een keerpunt in de stormachtige groei van de stad na de Tweede Wereldoorlog. De architecten waren vader en zoon W.K. de Wijs. Senior was ook de ontwerper van de destijds toonaangevende woonwijk Pathmos.

Al in 1961 verrezen op het Mekkelholt vier woonflats met twaalf woonlagen. De hoogbouw van woningen kwam hier later op gang dan in andere steden. Enschede groeide snel toen tienduizenden Oost-Nederlandse plattelanders zich er vestigden om in de opkomende textielindustrie te gaan werken. Zij gaven de voorkeur aan het wonen in een rijtjeshuis met moestuintje. Daaraan werd zo lang mogelijk tegemoet gekomen. Maar er viel niet meer aan hoogbouw te ontkomen.

Bij het heien van de eerste paal voor de torenflats op het Mekkelholt slaakte wethouder Schweitzer van volkshuisvesting een noodkreet: *Enschede - met circa 5400 woningzoekenden, de gemeente met relatief de grootste woningnood - heeft alleen baat bij goedkope premiebouw. Er wordt een grote bebouwingsdichtheid verkregen, zonder dat de woningen te dicht op elkaar worden gebouwd.*